

PRAVILNIK
o načinu izvajanja mature za kandidate
s posebnimi potrebam

1. ČLEN (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa način prilagojenega izvajanja splošne mature in poklicne mature (v nadaljnjem besedilu: matura) za kandidate s posebnimi potrebami in druge kandidate (v nadaljnjem besedilu: kandidati), ki so v utemeljenih primerih upravičeni do prilagojenega načina izvajanja mature. Izvajanje mature za kandidate je prilagojeno na tak način, da lahko izkažejo raven svojega znanja.

Prilagoditve, ki so mogoče za posamezno skupino kandidatov, so opredeljene v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

2. ČLEN (kandidati s posebnimi potrebami)

Kandidati s posebnimi potrebami so tisti kandidati, ki so bili na podlagi Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 54/00) z odločbo usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo oziroma v prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom (v nadaljnjem besedilu: kandidati s posebnimi potrebami).

3. ČLEN (drugi kandidati) Drugi kandidati so tisti kandidati, ki zaradi poškodbe, nesreče, bolezni in podobno potrebujejo prilagojen način izvajanja mature.

4. ČLEN (imenovanje strokovnjakov)

Državni izpitni center (v nadaljnjem besedilu: RIC) imenuje strokovnjake za posamezne skupine kandidatov s posebnimi potrebami, ki:

- sodelujejo pri pripravi predloga prilagojenega načina opravljanja izpita
- sodelujejo pri pripravi navodil za prilagojen način ocenjevanja znanja
- sodelujejo pri usposabljanju članov državnih predmetnih komisij za maturo pri pripravi prilagojenega načina ocenjevanja znanja

Delo strokovnjakov iz prejšnjega odstavka koordinira in vodi RIC, ki jim nudi tudi tehnično in strokovno podporo.

5. ČLEN (prijava kandidatov)

Kandidati s posebnimi potrebami, ki uveljavljajo pravico do prilagojenega načina izvajanja mature na podlagi odločbe o usmeritvi in individualiziranega programa, ob predprijavi oziroma ob prijavi na maturo priložijo tudi izpolnjen obrazec za uveljavljanje pravic kandidatov s posebnimi potrebami, ki je kot priloga 2 sestavni del tega pravilnika. Drugi kandidati priložijo poleg izpolnjenega obrazca tudi dokazila, ki so navedena na obrazcu.

Skupaj s predprijavnicami in prijavnicami Šolska maturitetna komisija pošlje RIC-u tudi izpolnjene obrazce s prilogami oziroma dokazili za vse kandidate, ki uveljavljajo pravico do prilagojenega načina izvajanja mature.

6. ČLEN (priprava predloga)

RIC pripravi predlog prilagojenega načina opravljanja mature za kandidate na podlagi:

- poslanih obrazcev ter prilog
- prilagoditev, določenih v prilogi 1
- možnih prilagoditev, ki jih lahko ponudi RIC oziroma šola ali zavod

Če pride do dvoma, nejasnosti oziroma razhajanj med predlaganimi in možnimi prilagoditvami, lahko RIC v postopek priprave predloga iz prejšnjega odstavka vključi strokovnjake iz 4. člena tega pravilnika, mora pa jih vključiti pri pripravi predloga za druge kandidate.

7. ČLEN (določitev prilagojenega načina izvajanja mature)

Državna komisija za splošno maturo oziroma Državna komisija za poklicno maturo na predlog RIC-a določita prilagojen način opravljanja mature za kandidate s posebnimi potrebami in druge kandidate ter s sklepom o tem obvestita kandidata in Šolsko maturitetno komisijo.

8. ČLEN (izvedba izpitov)

Za izvedbo izpitov so pristojne šole in zavodi, kjer se kandidati s posebnimi potrebami in drugi kandidati prijavijo.

Koordinacijo priprave in izvedbe izpitov za predmete, za katere so imenovane državne predmetne komisije, opravlja RIC.

Koordinacijo priprave in izvedbe poklicne mature pri drugem in četrtem predmetu opravlja Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje.

9. ČLEN (prilagoditev načina ocenjevanja na maturi)

Državna predmetna komisija in strokovnjaki iz 4. člena tega pravilnika v sodelovanju z RIC pripravijo navodila za ocenjevanje zunanjih delov izpitov za kandidate, ki so do prilagoditev načina ocenjevanja upravičeni.

10. ČLEN (prilagoditev načina ocenjevanja na poklicni maturi)

Navodila za prilagojen način ocenjevanje izpitov iz drugih predmetov pri poklicni maturi pripravi Šolska maturitetna komisija v skladu s splošnimi navodili, ki jih pripravi Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in navodili za ocenjevanje posameznega predmeta.

11. ČLEN (prilagoditve)

Za kandidate so glede na vrsto in stopnjo njihovih primanjkljajev, ovir oziroma motenj ter morebitno kombinacijo primanjkljajev, ovir oziroma motenj možne naslednje prilagoditve:

- podaljšanje časa opravljanja ustnega oziroma pisnega izpita
- zagotovitev posebnega prostora za opravljanje izpita
- prilagoditev v prostoru oziroma prostora in prilagoditev opreme
- opravljanje izpita s pomočjo računalnika in uporaba posebnih pripomočkov
- opravljanje izpita s pomočjo pomočnika
- prilagoditev oblike izpitnega gradiva
- prilagoditev načina opravljanja praktičnega dela mature
- prilagoditev načina ocenjevanja

12. ČLEN (podaljšanje časa opravljanja izpita)

Čas opravljanja pisnega oziroma ustnega izpita se kandidatu lahko podaljša praviloma za največ 50% in izjemoma do 100% (nujna terapija v času opravljanja izpita) predvidenega časa za izpit. Šolska maturitetna komisija lahko podaljša za največ 50% predvidenega časa tudi čas odmora (in tudi čas priprave na izpit), če ugotovi, da bi bilo to potrebno zaradi nastale situacije. Če je čas opravljanja pisnega izpita podaljšan, opravlja kandidat izpit v posebnem prostoru.

13. ČLEN (prilagoditev v prostoru oziroma prostora in prilagoditev opreme)

Kandidatu se lahko prilagodi prostor, v katerem opravlja izpit, lahko se mu prilagodi tudi oprema, in sicer: lahko se prilagodi delovna površina, zagotovi prostor s posebnimi akustičnimi razmerami, omogoči dodatna osvetlitev, omogoči se uporaba ustreznega stola, mize z izrezom in podobno.

14. ČLEN (opravljanje izpita s pomočjo računalnika in uporaba posebnih pripomočkov)

Kandidatu se lahko omogoči opravljanje izpita s pomočjo računalnika.

V primeru iz prejšnjega odstavka kandidat ne sme imeti dostopa do drugih pripomočkov na računalniku oziroma v programu. Lahko uporablja le programe, ki mu tehnično olajšajo izvedbo izpita. Njegovo delo mora biti posneto na disketi ali zgoščenki in natisnjeno, iz računalnika pa se mora zbrisati.

Kandidat lahko uporablja tudi posebne pripomočke, kot so brajev pisalni stroj, računalnik z brajevo vrstico ali programske povečavo, elektronsko povečalo, lupe, ustrezna pisala, ustrezni žepni računalnik, ustrezen pribor za geometrijo, folije za pozitivno risanje ter ustrezna pisala in podobno.

15. ČLEN (opravljanje izpita s pomočjo pomočnika)

Kandidatu s posebnimi potrebami, ki zaradi vrste in stopnje primanjkljaja, ovire oziroma motnje ne more sam opravljati izpita, in v utemeljenih primerih drugim kandidatom je lahko dodeljen pomočnik, in sicer: bralec oziroma pisar ter tolmač - prevajalec v slovenski znakovni jezik (v nadaljevanju: pomočnik). Pomočnik ne sme biti kandidatov učitelj tega predmeta ali sorodnik.

16. ČLEN (prilagoditev oblike izpitnega gradiva)

Slepemu ali slabovidnemu kandidatu se lahko prilagodi oblika izpitnega gradiva: povečava besedila oziroma pisnega gradiva, prepis vprašanj v brajevo pisavo.

Zaradi priprave prilagoditev kompleta z ustnimi vprašanji (povečave besedil oziroma prepisa v brajevo pisavo) kandidat iz prvega odstavka tega člena izžreba številko kompleta z ustnimi vprašanji najkasneje do datuma, ki je določen z maturitetnim koledarjem.

17. ČLEN (prilagoditev načina opravljanja praktičnega dela mature)

Način opravljanja praktičnega dela mature se lahko prilagodi zmožnostim kandidata tako, da kandidat lahko pokaže svoje znanje in sposobnosti.

Pri tem se uporabljajo načela, ki sicer veljajo za prilagojeno izvajanje praktičnega izobraževanja na šoli oziroma izhajajo iz individualnega programa.

18. ČLEN (prilagoditev načina ocenjevanja)

Kandidatu se lahko prilagodi način ocenjevanja, in sicer tako, da ocenjevalec s strokovnjakom za motnjo izloči iz ocenjevanja tiste naloge in vsebine, ki jih kandidat zaradi svoje motnje, primanjkljaja oziroma ovire ne more ustrezno rešiti, ali da ocenjevalec pri ocenjevanju upošteva navodila za ocenjevanje iz 9. oziroma 10. člena tega pravilnika.

19. ČLEN (kandidati, ki nimajo več statusa dijaka)

Ne glede na določbo 2. člena tega pravilnika so kandidati s posebnimi potrebami tudi tisti kandidati, ki so bili v času izobraževanja z odločbo usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo oziroma v prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom, vendar nimajo več statusa dijaka. Ti kandidati morajo ob predprijavi oziroma ob prijavi na maturo ob izpolnjenem obrazcu priložiti tudi zadnjo veljavno odločbo o usmeritvi.

20. ČLEN (prehodna določba) Pri maturi 2006 se za kandidata, za katerega postopek usmerjanja še ni končan, lahko upošteva tudi mnenje zdravnikov specialistov oziroma dokumentacija ustreznih institucij.

21. ČLEN (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uporabe tega pravilnika prenehajo veljati Pravila za opravljanje mature za kandidate s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 33/88 in 16/99).

22. ČLEN (uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne pri spomladanskem delu mature v letu 2006.

Št. 011-03-61/2005

Ljubljana, dne 9. januarja 2006

EVA 2005-3311-0046

dr. Milan Zver l.r.

Minister za šolstvo in šport